

10. Naiset johtavat muutakin kuin sotea!

Naisten ja miesten tasapuolinen osallistuminen päätöksentekoon on demokraattisen yhteiskunnan perusedellytys. Kuntien ja maakuntien on edistettävä sukupuoleen perustuvien ennakkokäsitysten, stereotyyppien ja sellaisten esteiden poistamista, joihin naisten epätasa-arvoisuus perustuu ja jotka johtavat naisten ja miesten roolien epätasa-arvoiseen arviointiin politiikassa, taloudessa, yhteiskunnassa ja kulttuurissa.

39 prosenttia tämänhetkisistä lähes 9000 kunnanvaltuutetusta on naisia. Naisten osuus kunnallisessa päätöksenteossa pienenee, mitä ylemmäs päätöksenteon hierarkiassa liikutaan: Kunnanvaltuustojen puheenjohtajista 39 prosenttia on naisia, kunnanhallitusten puheenjohtajista 31 prosenttia. Kunnanjohtajista naisia on enää 25 prosenttia.

Naiset ja miehet päättävät kunnissa eri asioista, sillä esimerkiksi lautakuntien sukupuolijakauma mukailee koulutuksen ja työelämän segregatiota: naisten osuus on suurin opetus- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveyslautakunnissa, miesten osuus yhdyskunta-, tekniikka- ja ympäristölautakunnissa.

Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan mukaan naisten ja miesten oikeus tasa-arvoon edellyttää sitä, että paikallis- ja alueviranomaiset ryhtyvät kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin ja ottavat käyttöön kaikki strategiat, joita tarvitaan naisten ja miesten tasapuolisen edustuksen ja osallistumisen edistämiseksi kaikilla päätöksenteon alueilla. Allekirjoittanut kunta sitoutuu lisäksi varmistamaan, ettei julkisia tai poliittisia tehtäviä, joihin se nimittää tai valitsee edustajan, ole rajoitettu tai niitä ei pidetä stereotyyppisten asenteiden vuoksi yhden sukupuolen normaalina roolina.

Myös laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta koskee kuntia. Tasa-arvolain (4§) mukaan viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista.